

3.2.2022

BETÄNKANDE

om dialog med medborgarna: rätten att göra framställningar, rätten att vända sig till Europeiska ombudsmannen och det europeiska medborgarinitiativet (2020/2275(INI))

Utskottet för framställningar

Föredragande: Marie-Pierre Vedrenne

Föredragande av yttrande (*):
Helmut Scholz, utskottet för konstitutionella frågor

(*) Associerat utskott – artikel 57 i arbetsordningen

INNEHÅLL

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION	3
YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR KONSTITUTIONELLA FRÅGOR	20
INFORMATION OM ANTAGANDET I DET ANSVARIGA UTSKOTTET	27
SLUTOMRÖSTNING MED NAMNUPPROP I DET ANSVARIGA UTSKOTTET	28

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION

om dialog med medborgarna: rätten att göra framställningar, rätten att vända sig till Europeiska ombudsmannen och det europeiska medborgarinitiativet (2020/2275(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av artiklarna 10 och 11 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget),
- med beaktande av artiklarna 24 och 227 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget), som återspeglar den vikt som fördraget lägger vid rätten för medborgare och bosatta i EU att föra fram sina problem och uppmärksamma Europaparlamentet på dem,
- med beaktande av artikel 228 i EUF-fördraget om Europeiska ombudsmannens roll och uppgifter,
- med beaktande av rådsakten om inrättande av den reviderade mekanismen på EU-nivå i enlighet med vad som föreskrivs i artikel 33.2 i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning,
- med beaktande av artiklarna 11, 41, 42, 43 och 44 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna rörande rätten att göra framställningar till Europaparlamentet,
- med beaktande av bestämmelserna i EUF-fördraget om överträdelseförfarandet, särskilt artiklarna 258 och 260,
- med beaktande av sina resolutioner om resultatet av överläggningarna i utskottet för framställningar,
- med beaktande av artiklarna 222, 230 och 216 i arbetsordningen,
- med beaktande av artikel 10.3 i EU fördraget,
- med beaktande av artikel 20 i EUF-fördraget om rätten att göra framställningar till Europaparlamentet, att vända sig till Europeiska ombudsmannen samt att vända sig till unionens institutioner och rådgivande organ på vilket som helst av fördragsspråken och få svar på samma språk,
- med beaktande av Europaparlamentets beslut 94/262/EKSG, EG, Euratom av den 9 mars 1994 om föreskrifter och allmänna villkor för ombudsmannens ämbetsutövning¹,
- med beaktande av sina tidigare resolutioner om Europeiska ombudsmannens

¹ EUT L 113, 4.5.1994, s. 15.

verksamhet,

- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/788 av den 17 april 2019 om det europeiska medborgarinitiativet²,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1042 av den 15 juli 2020 om fastställande av tillfälliga åtgärder vad gäller de tidsfrister för insamling, kontroll och granskning som föreskrivs i förordning (EU) 2019/788 om det europeiska medborgarinitiativet med hänsyn till covid-19-utbrottet³,
- med beaktande av artikel 54 i arbetsordningen,
- med beaktande av yttrandet från utskottet för konstitutionella frågor,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för framställningar (A9-0018/2022), och av följande skäl:
 - A. Artikel 10.3 i EU-fördraget stadgar att "[v]arje medborgare ska ha rätt att delta i unionens demokratiska liv" och att "[b]esluten ska fattas så öppet och så nära medborgarna som möjligt".
 - B. Utskottet för framställningar har en "skyddande roll" för att säkerställa EU:s efterlevnad av konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning inom beslutsfattande och lagstiftande åtgärder på EU-nivå. Parlamentets utskott för framställningar har fastställts utgöra EU-ramen tillsammans med Europeiska ombudsmannen, Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter och Europeiska handikappforumet inom ramen för den reviderade ramen på EU-nivå, som antogs av rådet vid dess 3513:e möte den 16 januari 2017.
 - C. Att förbättra medborgarnas deltagande och öppenhet på EU-nivå är nyckeln till att överbygga den upplevda klyftan mellan EU och dess medborgare och de representativa organisationerna.
 - D. Rätten att göra framställningar till Europaparlamentet, är en av unionsmedborgarnas grundläggande rättigheter och fastställs i artikel 44 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.
 - E. Antalet framställningar har förblivit blygsamt i förhållande till EU:s totala befolkning, vilket bekräftar behovet av stora insatser och skräddarsydda åtgärder för att öka allmänhetens medvetenhet och uppnå betydande förbättringar när det gäller utövandet av rätten att göra framställningar. I genomsnitt inlämnas varje år omkring 1 200 framställningar till Europaparlamentet.
 - F. Antalet framställningar till Europaparlamentet kulminerade under 2013 och är nu på nedgång. Många EU-medborgare är fortfarande omedvetna om rätten att göra framställningar.
 - G. Kriterierna för framställningars tillåtlighet fastställs i artikel 227 i EUF-fördraget och i

² EUT L 130, 17.5.2019, s. 55.

³ EUT L 213, 17.7.2020, s. 7.

artikel 226 i parlamentets arbetsordning, där det föreskrivs att framställningar får lämnas in av EU:s medborgare eller invånare i en fråga som berör framställaren direkt och som hör till EU:s verksamhetsområde.

- H. Europaparlamentet har EU:s mest öppna och transparenta förfarande för framställningar, där framställarna får delta i parlamentets verksamhet, inklusive i utskottsdebatter och utfrågningar.
- I. Utskottet för framställningar granskar och behandlar varje framställning och är det enda utskott som dagligen för en dialog med medborgarna.
- J. Rätten att göra framställningar utövas ofta av privatpersoner.
- K. Att stärka rätten att göra framställningar kan endast uppnås genom att förbättra EU-institutionernas och medlemsstaternas kapacitet att komma fram till snabba och effektiva lösningar på frågor som tas upp av framställarna, samtidigt som man säkerställer ett fullständigt skydd av medborgarnas grundläggande rättigheter.
- L. Vissa framställningar förklaras otillåtliga på grund av brist på information eller förvirring bland medborgarna om Europeiska unionens befogenheter.
- M. Kommissionen har fortfarande inte lämnat fullständig information om antalet framställningar som har lett till att ett överträdelseförfarande inletts eller till andra lagstiftningsåtgärder eller andra åtgärder.
- N. Det behövs en översyn av parlamentets arbetsordning för att förbättra de relevanta bestämmelserna om framställningsförfarandet i syfte att öka framställningarnas synlighet och uppföljning, även i parlamentets verksamhet i kammaren, för att de frågor som tas upp i framställningarna på ett effektivare sätt ska integreras i prioriteringarna på EU:s politiska dagordning.
- O. Kommissionen baserade sin strategi för behandling av framställningar på sitt meddelande från 2016 med titeln *EU-rätten: Bättre resultat genom bättre tillämpning*, som inte innehåller några bestämmelser om administrativa förfaranden eller praxis för framställningar.
- P. Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt stärker unionsmedborgarskapet och förbättrar unionens demokratiska funktion ytterligare, bland annat genom att föreskriva att alla medborgare ska ha rätt att delta i unionens demokratiska liv genom ett europeiskt medborgarinitiativ.
- Q. Det europeiska medborgarinitiativets betydelse för utformningen av EU:s strategiska initiativ och utveckling bör understrykas.
- R. Unionsmedborgarna har rätt att vända sig direkt till kommissionen och uppmana den att lägga fram ett förslag till en unionsrättsakt för att genomföra fördragen.
- S. EU måste garantera medborgarna rätten att delta aktivt på sitt modersmål i Europeiska unionens demokratiska verksamhet, för att undvika alla former av diskriminering.

- T. Det europeiska medborgarinitiativet (medborgarinitiativet) bidrar därigenom till att förstärka unionens demokratiska funktion genom medborgarnas deltagande i det demokratiska och politiska livet. Medborgarinitiativet bör ses som ett av de hjälpmedel som – tillsammans med dialogen med representativa sammanslutningar och det civila samhället, samråden med berörda parter, rätten att göra framställningar och rätten att framföra klagomål till Europeiska ombudsmannen – gör det möjligt för medborgarna att fästa EU-institutionernas uppmärksamhet på vissa frågor och närma sig dem för att lagstifta om frågor som ingår i EU:s behörighetsområde och påverkar medborgarna.
- U. Förordning (EU) 2019/788 om det europeiska medborgarinitiativet, som trädde i kraft den 1 januari 2020, har gjort medborgarinitiativet mer tillgängligt och lättare att genomföra för organisationerna, särskilt genom översättning av initiativ till alla officiella EU-språk.
- V. Kommissionen har räknat upp ett antal svårigheter i samband med genomförandet av förordning (EU) nr 211/2011, och den nya förordningen (EU)-2019/788 syftar till att i detalj ta itu med dessa svårigheter när det gäller effektiviteten hos det instrument som medborgarinitiativet utgör och till att förbättra hur medborgarinitiativet fungerar. Genomförandet måste utvärderas effektivt och i god tid. Kommissionen bör under alla omständigheter lägga fram en formell rapport senast den 1 januari 2024 och därefter vart fjärde år.
- W. För att dessa mål ska uppnås och för att medborgarinitiativets fulla potential ska förverkligas bör förfarandena och villkoren för medborgarinitiativet säkerställa att initiativ som är giltiga i enlighet med artikel 14.1 i förordning (EU) 788/2019 utreds på lämpligt sätt och får ett lämpligt svar från kommissionen. Kommissionen är rättsligt skyldig att ange vilka åtgärder den avser att vidta i samband med ett giltigt medborgarinitiativ, och att på ett tydligt, begripligt och detaljerat sätt ange orsakerna till att den vidtar eller inte vidtar åtgärder. Minst en miljon underskrifter från minst en fjärdedel av medlemsstaterna krävs för att medborgarinitiativet ska vara giltigt och för att det ska få läggas fram för kommissionen. Förordning (EU) 2020/1042 har gjort tidsfristerna för insamling, kontroll och granskning mer flexibla på grund av den globala covid-19-pandemin genom införandet av tillfälliga åtgärder. Tillämpningen av dessa åtgärder har utvidgats genom kommissionens genomförandeakter. Denna förordning är endast tillfällig till sin natur och tillämplig endast fram till slutet av 2022, vilket också är det datum då de enskilda system för insamling via internet som föreskrivs i artikel 11 i förordning (EU) 2019/788 ska ha fasats ut.
- X. Att anordna och stödja ett medborgarinitiativ är en politisk rättighet för unionsmedborgarna, och det är också ett unikt instrument för att fastställa prioriteringar för en deltagandedemokrati i EU som gör det möjligt för medborgarna att medverka aktivt i projekt och förfaranden som påverkar dem. Hittills har sex giltiga medborgarinitiativ fått svar från kommissionen, senast initiativen Minority SafePack och End the Cage Age. Dessa initiativ var de första medborgarinitiativ som diskuterades i parlamentet efter ikraftträdandet av den nya förordningen (EU) 2019/788 och i enlighet med den nyligen införda artikel 222.8 i parlamentets arbetsordning. De efterföljande resolutionerna antogs av parlamentet i december 2020 och juni 2021, med en överväldigande majoritet på 76 % respektive 82 % av de avgivna rösterna.

- Y. Utskottet för framställningar mottog 107 begäranden om att lansera ett medborgarinitiativ, varav 83 bedömdes vara tillåtliga och kvalificerade sig för registrering, varav sex var framgångsrika.
- Z. Ett av EU:s prioriterade mål måste vara att stärka institutionernas demokratiska legitimitet och säkerställa full insyn i EU:s beslutsprocesser samt att effektivt skydda medborgarnas grundläggande rättigheter och öka medborgarnas deltagande i utformningen av EU:s politiska agenda genom instrument för medborgardeltagande som stärks och blir effektivare och mer insynsvänliga.
- AA. Artiklarna 20, 24 och 228 i EUF-fördraget och artikel 43 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna ger Europeiska ombudsmannen befogenhet att ta emot klagomål om missförhållanden i unionsinstitutionernas, unionsorganens eller unionsbyråernas verksamhet, med undantag för Europeiska unionens domstol då den utövar sina domstolsfunktioner.
- AB. Ombudsmannens utredningar handlar huvudsakligen om öppenhet och ansvarighet, tjänstekultur, gott utövande av rätten att göra skönsmässiga bedömningar, samt respekt för förfarandemässiga rättigheter.
- AC. 25-årsdagen av inrättandet av Europeiska ombudsmannen firades 2020. Sedan ombudsmannens kontor öppnades har det handlagt 57 000 klagomål, vilka har lett till över 7 600 utredningar.
- AD. Rätten att göra framställningar, rätten att vända sig till Europeiska ombudsmannen samt medborgarinitiativet är verktyg för deltagande som uppmuntrar till öppenhet, deltagandedemokrati och ett aktivt unionsmedborgarskap.

Rätten att göra framställningar

1. Europaparlamentet erinrar om att rätten att göra framställningar är det äldsta instrumentet för direkt medborgardeltagande på EU-nivå och att det är det enklaste och mest direkta sättet för medborgarna att ta kontakt med EU:s institutioner och uttrycka sina synpunkter på den lagstiftning och de strategiska val som görs på EU-nivå samt lämna in klagomål om kryphål och bristfälligt genomförande. Parlamentet påminner om att antalet mottagna framställningar i förhållande till EU:s befolkning fortfarande är lågt och att det finns betydande skillnader mellan medlemsstater, regioner och språk när det gäller utövandet av rätten att göra framställningar. Parlamentet anser att riktade informationskampanjer och medborgarutbildning om rättigheter som följer av EU-medborgarskapet kan nå en bredare befolkning och ge påtagliga resultat när det gäller att öka medvetenheten om medborgarnas rättigheter på EU-nivå. Parlamentet understryker att utskottet för framställningar har ett stort antal instrument till sitt förfogande, närmare bestämt utarbetande av betänkanden och resolutioner, offentliga utfrågningar, tematiska workshoppar och undersökningsuppdrag, för att bemöta medborgarnas farhågor och förmå Europaparlamentet, övriga EU-institutioner och nationella myndigheter att vidta åtgärder. Parlamentet uppmanar utskottet för framställningar att intensifiera sitt samarbete med de nationella parlamenten och att skapa ett partnerskap som möjliggör utbyte av bästa praxis.
2. Europaparlamentet påminner om att det sätt på vilket de frågor som tas upp i

framställningar behandlas har en avgörande inverkan på medborgarna när det gäller den faktiska respekten för rätten att göra framställningar enligt EU-fördragen samt medborgarnas åsikter om unionens institutioner.

3. Europaparlamentet beklagar att kommissionens vägran att vidta åtgärder i frågor som tas upp i enskilda framställningar utgör en överträdelse av de nuvarande EU-fördragens bestämmelser om rätten att inge framställningar, eftersom den inte är begränsad till frågor av strategisk betydelse eller återspeglar strukturella problem.
4. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att se över sin nuvarande strategi för att hantera framställningar i god tid, eftersom detta leder till att frågor som rör bland annat allvarliga överträdelser av unionsrätten till skada för skyddet av medborgarnas rättigheter lämnas obehandlade.
5. Europaparlamentet uppmanar med kraft parlamentet och kommissionen att anta ett bindande interinstitutionellt avtal om behandlingen av framställningar för att säkerställa en tydlig, förutsägbar och transparent rättslig ram som syftar till att konsekvent genomföra den rätt att göra framställningar som fastställs i EU-fördragen och effektivt skydda medborgarnas grundläggande rättigheter.
6. Europaparlamentet understryker att rätten att göra framställningar är en viktig del av deltagandedemokratin. Parlamentet uppmanar i detta sammanhang rådet och kommissionen att betrakta rätten att göra framställningar som ett grundläggande verktyg för kommunikation mellan medborgarna och EU:s institutioner, och som ett väsentligt inslag i ett demokratiskt och öppet styre på EU-nivå.
7. Europaparlamentet påminner om att många EU-medborgare berövas sin rätt att göra framställningar, eftersom deras plattformar inte uppfyller tillgänglighetsstandarder och kraven i artikel 33.2 i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.
8. Europaparlamentet konstaterar att det behövs stora förbättringar, inom de gränser som fastställs i EU-fördragen, för att infria medborgarnas förväntningar när de utövar sin rätt att göra framställningar för att lösa enskilda problem, i syfte att förhindra situationer där allmänheten känner sig besviken över EU-institutionerna. Parlamentet begär att medborgarna ska få mer information om rätten att göra framställningar och att samarbetet med medlemsstaternas myndigheter ska stärkas för att till fullo skydda medborgarnas rättigheter enligt EU-rätten. Parlamentet uppmanar EU-institutionerna att tillhandahålla tydlig information om rätten att göra framställningar och att systematiskt uppmontra användningen av detta instrument.
9. Europaparlamentet anser det viktigt att diversifiera kommunikationsmedlen och höja medborgarnas medvetenhet, i nära samarbete med nationella och lokala sammanslutningar, genom informationskampanjer och en pågående offentlig debatt om unionens politikområden. Parlamentet anser att det bör utvecklas interaktiva onlineforum där medborgarna kan få information, utbyta åsikter och uttrycka sig fritt, särskilt i syfte att rikta sig till ungdomar.
10. Europaparlamentet påpekar att framställarnas frustration över bristen på verkliga lösningar på deras problem kan leda till ett främmandegörande av EU-institutionerna

och till en känsla av EU-skepsis på grund av bristen på svar.

11. Europaparlamentet efterfrågar gemensamma kriterier vid behandlingen av olika framställningar för att garantera en standardiserad och konsekvent behandling av framställningarna och för att undvika godtycklig eller partisk användning av medborgarnas begäranden. Parlamentet betonar att bristen på enhetlighet i behandlingen av framställningar kan skapa förvirring bland framställarna och mer allmänt leda till en begränsad vilja bland medborgarna när det gäller att utöva rätten att göra framställningar.
12. Europaparlamentet upprepar sin åsikt att en alltför snäv eller inkonsekvent tolkning av artikel 51 i stadgan om de grundläggande rättigheterna tär på medborgarnas förtroende för EU. Parlamentet begär att kommissionen lägger fram åtgärder som säkerställer en konsekvent och varaktig tillämpning av bestämmelserna i artikel 51 och uppmanar konferensen om Europas framtid att studera frågan.
13. Europaparlamentet påminner om de möjligheter som rätten att göra framställningar erbjuder när det gäller att uppmärksamma EU:s institutioner på eventuella kryphål i unionsrätten eller överträdelser eller felaktig verkställighet av denna, både i konkreta fall och på systemnivå. Parlamentet insisterar på potentialen hos enskilda framställningar som ett verktyg för tillämpning och förbättring av EU-rätten. Parlamentet uppmanar kommissionen att i sin egenskap av fördragets väktare ägna större uppmärksamhet åt de problem som lyfts fram i framställningarna, även i enskilda sådana, och att se till att dessa medför lämpliga utredningar så att faktiska förbättringar kan göras av den korrekta tillämpningen av EU-rätten i hela unionen. Parlamentet betonar att kommissionen, i de fall där den inte har lagstiftningsbefogenheter, på ett effektivt sätt måste utnyttja möjligheten att agera genom att bidra med samordning eller stöd för att ge ett omsorgsfullt svar på framställarnas problem och behov.
14. Europaparlamentet konstaterar att många framställningar om covid-19 har behandlats av utskottet för framställningar, främst inom ramen för det brådskande förfarandet. Parlamentet lovordar utskottet för framställningar för dess snabba och effektiva handläggning av framställningar i tider av stora kriser, vilket är en förutsättning för medborgarnas förtroende för EU-institutionerna.
15. Europaparlamentet påminner om att rätten att göra framställningar utgör ett väsentligt inslag i unionsmedborgarskapet. Parlamentet beklagar djupt att rätten att göra framställningar inte nämns vare sig i meddelandet från kommissionen beträffande 2020 års rapport om unionsmedborgarskapet eller i den europeiska handlingsplanen för demokrati. Parlamentet anser att man har försuttit ett tillfälle att öka synligheten för ett av inslagen i unionsmedborgarskapet. Parlamentet uppmanar kommissionen att ta med rätten att göra framställningar i sina strategiska dokument.
16. Europaparlamentet efterfrågar en detaljerad analys som skulle visa varför antalet registrerade framställningar under de senaste åren har minskat. Parlamentet uppmanar kommissionen att samarbeta med utskottet för framställningar för att genomföra en studie för att upptäcka de största hinder som står i vägen när rätten att göra framställningar utövas, liksom eventuella kommunikationsproblem. Parlamentet begär att de mekanismer införs som är nödvändiga för att åtgärda de potentiella brister och

problem som undersökningen avslöjar.

17. Europaparlamentet kritiserar kommissionen för dess avsaknad av ett lämpligt system för insamling av information om framställningar och om hur de kopplas till överträdelseförfaranden eller EU-akter, vilket också bekräftas av bristerna i kommissionens årsrapporter om kontroll av unionsrättens tillämpning, som hänvisar till framställningar på ett mycket allmänt sätt.
18. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att varje år övervaka, analysera och redogöra för behandlade framställningar och se till att denna analys beaktas vid det politiska beslutsfattandet på kommissionsnivå. Parlamentet uppmanar kommissionen att minska den tid som krävs för att svara på parlamentets begäranden om framställningar.
19. Europaparlamentet uppmanar rådet och medlemsstaterna att visa aktivt deltagande och medverka i diskussioner och debatter om framställningar och att ge svar på framställarnas frågor inom EU, särskilt genom att vidarebefordra framställningarna till ansvariga och behöriga myndigheter, säkerställa en lämplig uppföljning och delta i parlamentsdebatter.
20. Europaparlamentet påpekar behovet av att säkerställa en lämplig uppföljning av framställningar i det parlamentariska arbetet och lagstiftningsarbetet. Parlamentet påminner om att framställningar skulle kunna betraktas som ett strategiskt verktyg för att främja Europaparlamentets rätt till lagstiftningsinitiativ enligt artikel 225 i EUF-fördraget, och på så sätt komma till rätta med de kryphål och inkonsekvenser i unionsrätten som lyfts fram genom framställningar för att säkerställa att medborgarnas rättigheter skyddas fullt ut.
21. Europaparlamentet uppmanar EU-institutionerna och parlamentsutskotten samt medlemsstaterna att samarbeta bättre med utskottet för framställningar för att ge framställarna svar på effektivt sätt och tillgodose deras krav. Parlamentet anser det mycket viktigt att säkerställa att företrädare för medlemsstaterna är närvarande och delaktiga i diskussionerna om framställningar i utskottet. Parlamentet uppmanar i detta sammanhang eftertryckligen kommissionen att undvika generella svar och att ge riktade och skraddarsydda svar till framställarna och deras begäranden.
22. Europaparlamentet uppmanar det civila samhället som helhet att utnyttja hela potentialen i rätten att göra framställningar när det gäller att införa strategiska och lagstiftningsmässiga förändringar inom EU. Parlamentet uppmanar det civila samhällets organisationer att bättre utnyttja framställningar som instrument för direktdemokrati för att till EU-institutionerna förmedla sina farhågor och för att meddela om eventuell bristande efterlevnad av unionsrätten.
23. Europaparlamentet uppmanar konferensen om Europas framtid att reflektera över och hålla en debatt om rätten att göra framställningar och att tillsammans med allmänheten undersöka olika sätt att förbättra kunskapen om och tillgången till rätten att göra framställningar, i syfte att göra den till ett mer demokratiskt och användbart instrument för medborgare och invånare i EU som ger dem direkt kontakt med EU-institutionerna och vidarebefordrar deras klagomål. Parlamentet uppmanar konferensen om Europas framtid att lägga fram förslag för att förbättra genomförandet av rätten att göra framställningar på EU-nivå.

24. Europaparlamentet begär att utskottet för framställningar ska få en stärkt ställning inom parlamentet och i sina interinstitutionella förbindelser, med tanke på att det är det enda utskott som kommunicerar direkt med medborgarna. Parlamentet betonar i detta sammanhang att mer personal och resurser måste anslås till utskottet för framställningar, med tanke på omfattningen av dess arbete.
25. Europaparlamentet uppmanar de övriga utskotten att i god tid bidra till de insatser som parlamentet gör för att snabbare och effektivare reagera på medborgarnas farhågor, och att i det pågående lagstiftningsarbetet ta hänsyn till de problem som framställarna tar upp. Parlamentet uppmanar de övriga utskotten att ta hänsyn till framställningar som rör deras behörighetsområden inom ramen för parlamentets dagliga lagstiftningsarbete, och att formellt och konkret tillgodose de förväntningar som uttrycks i medborgarnas framställningar.
26. Europaparlamentet anser att nätverket för framställningar är ett nödvändigt verktyg för att underlätta uppföljningen av framställningar som en del av det parlamentariska arbetet och lagstiftningsarbetet samt för att främja utbyte av information och bästa praxis bland dess medlemmar, både på teknisk och på politisk nivå. Parlamentet anser att nätverket bör stärka dialogen och samarbetet med kommissionen och andra EU-institutioner.
27. Med tanke på att ett utskott, enligt riktlinjerna⁴, när det begär ett yttrande kommer att beakta betydelsen av rätten att göra framställningar och dess arbetsbörda i lagstiftningsarbetet innan beslut fattas om huruvida ett yttrande ska avges eller inte – och att denna bestämmelse är daterad före Lissabonfördraget och återspeglar en gammal uppfattning om framställningarnas betydelse för det parlamentariska arbetet – begär Europaparlamentet en uppdatering av riktlinjerna för att ge utskottet för framställningar och andra utskott de befogenheter som krävs för att de ska kunna utföra sitt arbete på ett effektivt sätt.
28. Europaparlamentet begär att det görs en Eurobarometer-undersökning av unionsmedborgarnas kännedom om rätten att göra framställningar till parlamentet, i syfte att samla in data så att en kraftfull och tillgänglig upplysningskampanj kan genomföras. Parlamentet anser att regelbundna EU-omfattande undersökningar, baserade på gränsöverskridande opinionsundersökningar, bidrar till att öka EU-institutionernas medvetenhet om medborgarnas farhågor.
29. Europaparlamentet efterlyser en gemensam databas mellan parlamentet och kommissionen för att på ett öppet och samarbetsinriktat sätt utbyta information om alla kommissionens uppföljningsåtgärder avseende framställningar, inbegripet EU-pilotprojekt och överträdelseförfaranden, lagstiftningsförslag och alla andra EU-akter.
30. Europaparlamentet uppmanar till ett mer aktivt främjande av rätten att göra framställningar, liksom av parlamentets portal för framställningar via sociala medier, upplysningskampanjer, utbildning av journalister och koppling av portalen till de framställningsportaler som medborgarna använder för att få stöd på europeisk och

⁴ Europaparlamentets utskottsordförandekonferens, Riktlinjer för de ständiga utskottens behandling av framställningar, 14 juli 1998, PE225.233.

nationell nivå.

31. Europaparlamentet uppmanar rådet och kommissionen att länka sina webbplatser, liksom också plattformen för konferensen om Europas framtid, till portalen för framställningar, och att främja denna portal i sina kanaler, inbegripet kommissionens kontor i medlemsstaterna, vilka bör uppmanas att samarbeta med parlamentets kontor.
32. Europaparlamentet begär att webbportalen för framställningar förbättras så att den får ökad synlighet för allmänheten och blir mer användarvänlig, enklare och mer intuitiv att navigera och tillgänglig för alla medborgare, särskilt personer med funktionsnedsättning. Parlamentet efterlyser en förbättrad dataanalysfunktion i databasen ePetition för att underlätta hämtningen av tidigare framställningar om samma ämne från ePetition. Parlamentet efterfrågar ett förenklat förfarande för att medborgarna ska kunna stödja en framställning som lämnas in via onlineportalen, vilket skulle göra det möjligt att bättre utnyttja deras rätt att göra framställningar.
33. Europaparlamentet konstaterar att framställarna inte har tillgång till information i realtid om hur deras framställningar behandlas. Parlamentet begär därför att mer information offentliggörs och visas på webbplatsen för framställningar när det till exempel gäller hur framställningen fortskrider och vilka utredningar som har inletts hos andra institutioner i detta avseende. Parlamentet efterlyser större synergi mellan portalen och parlamentets interna databas för att främja större insyn i behandlingen av framställningar.
34. Europaparlamentet uppmanar till insamling av mer information om framställarnas profil, med fullt iakttagande av bestämmelserna om skydd för personuppgifter, för att identifiera de grupper som är underrepresenterade när det gäller utövandet av rätten att göra framställningar och för att rikta sig till dem med lämpliga informationskampanjer.

Europeiska ombudsmannens funktion

35. Europaparlamentet påminner om hur viktigt det är att alla medborgare och alla fysiska eller juridiska personer med hemvist i EU har rätt att vända sig till Europeiska ombudsmannen med klagomål som rör fall med administrativa missförhållanden inom EU:s institutioner. Parlamentet anser att de klagomål som medborgarna framför till ombudsmannen utgör ett väsentligt inslag i deltagandedemokratien och i legitimiteten hos EU:s beslutsprocess. Parlamentet påminner om att rätten att vända sig till ombudsmannen stärker medborgarnas engagemang och deras förtroende för EU:s institutioner, eftersom den främjar transparens och god förvaltning.
36. Europaparlamentet understryker utvecklingen av Europeiska ombudsmannens roll. Denna ombudsman kan agera på eget initiativ för att bidra till att bekämpa systemproblem i EU:s förvaltning och verka för en god förvaltning, där EU:s institutioner, organ och byråer följer de allra mest strikta normerna. Parlamentet anser i detta sammanhang att ombudsmannens roll är viktigare än någonsin, med tanke på att EU-förvaltningen, via sina byråer, intar en allt viktigare plats i medborgarnas liv inom områden som miljö, migration och hälso- och sjukvård.
37. Europaparlamentet påminner om att Europeiska ombudsmannen är bemyndigad att lämna rekommendationer, förslag till lösningar och förslag till förbättringar i syfte att

lösa ett problem som hör samman med olika fall av administrativa missförhållanden. Parlamentet noterar att om ett klagomål faller utanför ombudsmannens uppdrag kan ombudsmannen rekommendera klaganden att vända sig till en annan myndighet eller till utskottet för framställningar. Parlamentet noterar att ombudsmannen under 2020 tog emot 1 400 klagomål som inte omfattades av hennes uppdrag, främst på grund av att de inte rörde verksamheter som var kopplade till förvaltningen på EU-nivå.

38. Europaparlamentet uppmanar ombudsmannen att ännu noggrannare övervaka det sätt på vilket EU:s medel och budget används, och att kontrollera att EU:s intressen inte äventyras av brott mot rättsstaten, eventuella överträdelser av EU:s principer och värden, korruption eller intressekonflikter, särskilt inom ramen för återhämtningsplanen för EU, NextGenerationEU. Parlamentet betonar att respekten för rättsstaten är ett väsentligt villkor för att få tillgång till EU-medel. Parlamentet anser att denna villkorlighet när det gäller respekten för rättsstaten och det faktum att EU inte kompromissar om sina värden är faktorer som stärker medborgarnas förtroende för EU och visar EU:s starka engagemang för demokratisk kvalitet på hela dess territorium.
39. Europaparlamentet påminner om att förbindelserna med ombudsmannen enligt parlamentets arbetsordning är ett av ansvarsområdena för utskottet för framställningar.
40. Europaparlamentet välkomnar de ändringar som nyligen gjorts av ombudsmannens stadga och som kommer att bringa utövandet av ombudsmannens ämbete i överensstämmelse med Lissabonfördraget och kommer att ytterligare förstärka rätten för unionsmedborgarna och övriga bosatta inom EU att framföra klagomål om dålig administrativa missförhållanden, särskilt när det gäller visselblåsarskydd, trakasserier och intressekonflikter vid EU:s institutioner, organ och byråer. Parlamentet påminner om att ombudsmannens nya stadga också klargör på vilka villkor ombudsmannen får genomföra undersökningar på eget initiativ och påpekar återigen att ombudsmannen kan samarbeta med medlemsstaternas myndigheter och med EU:s institutioner, organ och byråer. Parlamentet är i detta sammanhang fast övertygat om att ombudsmannen bör tilldelas en ökad budget som ger henne de resurser som krävs för att effektivt hantera den ökade arbetsbördan och fortsätta att arbeta på ett adekvat sätt för EU-medborgarna. Parlamentet uppmanar med kraft EU:s institutioner, organ och byråer att följa ombudsmannens rekommendationer om transparens och andra etiska frågor.
41. Europaparlamentet påminner om att EU-medborgarna har rätt att få tillgång till EU-institutionernas handlingar. Parlamentet gratulerar ombudsmannen till det anmärkningsvärda arbete hon har utfört beträffande tillgång till EU-handlingar, särskilt tillämpningen av det snabbare förfarandet för behandling av dessa ansökningar. Parlamentet uppmanar medlagstiftarna att följa ombudsmannens rekommendationer i samband med förordning (EG) nr 1049/2001 om allmänhetens tillgång till handlingar och att uppmuntra till en översyn av den. Parlamentet anser att översynen av förordning (EG) nr 1049/2001 är en prioritering för att garantera full transparens och fullständig tillgång för allmänheten till EU-institutionernas handlingar. Parlamentet betonar vikten av ombudsmannens transparensrelaterade uppgifter för den europeiska demokratin, särskilt när det gäller de europeiska medborgarnas tillgång till handlingar, för att göra det möjligt för dem att till fullo utöva sin rätt till information och för att öka medborgarnas förtroende för det europeiska projektet. Parlamentet uppmanar ombudsmannen att fortsätta sina ansträngningar i detta avseende, eftersom tillgång till

handlingar i god tid och på EU:s 24 officiella språk är avgörande för att säkerställa ett lämpligt deltagande av medborgarna och det civila samhället i beslutsprocessen.

42. Europaparlamentet gratulerar ombudsmannen för det arbete som gjorts med att främja flerspråkighet för medborgarna och offentliggöra en rad rekommendationer till EU:s förvaltning om användningen av officiella EU-språk i kommunikationen med allmänheten, rekommendationer som ger vägledning om hur och när man ska kommunicera på vilka språk för att skydda EU:s språkliga mångfald.
43. Europaparlamentet påminner om att ett av sätten att förbättra medborgarnas uppfattning av EU är att göra EU mer lättbegripligt och transparent för dem. Parlamentet anser att rådet bör fortsätta arbetet med att förbättra sin transparens och uppmanar det att genomföra några av de rekommendationer som parlamentet och ombudsmannen upprepade gånger utfärdat.
44. Europaparlamentet anser att det är mycket viktigt att fortsätta att ge unionsmedborgarna tillräcklig information om ombudsmannens roll och omfattningen av ombudsmannens verksamhet, samt om ombudsmannens inflytande på utvecklingen av EU:s institutioner. Parlamentet uppmanar ombudsmannen att fortsätta att sprida information om resultaten av de utredningar som har lett till ökad öppenhet om EU:s handelsförhandlingar, att offentliggöra resultaten av de kliniska prov av läkemedel som utvärderats i EU, att införa klagomålsmekanismer för asylsökande och att förstärka de etiska regler som gäller för EU-kommissionärer.
45. Europaparlamentet begär att ombudsmannen ytterligare förstärker EU:s ombudsmannanätverk för att främja rätten att vända sig till en ombudsman på både nationell och europeisk nivå och för att hålla sig underrättad och uppdaterad om medborgarnas realiteter på nationell nivå. Parlamentet anser att det är nödvändigt att intensifiera samverkan och utbytet av bästa praxis mellan nationella och regionala ombudsmän och Europeiska ombudsmannen för att se till att medborgarna får bättre information om sina rättigheter och får bättre vägledning när de lämnar in klagomål.

EU:s medborgarinitiativ

46. Europaparlamentet understryker att medborgarinitiativet är ett unikt instrument för deltagandedemokrati och ett grundläggande verktyg. Parlamentet betonar att medborgarinitiativet utgör en utomordentlig möjlighet för unionens medborgare att identifiera och föra upp på den europeiska politiska agendan frågor eller problem som de anser viktiga och att uttrycka sina önskemål och begära att EU agerar och lagstiftar, och denna möjlighet måste uppmuntras och stödjas med alla tillgängliga medel. Parlamentet påminner här om kommissionens och medlemsstaternas skyldigheter enligt förordning (EU) 2019/788, särskilt att öka medvetenheten bland unionsmedborgarna om medborgarinitiativet, dess mål och sätt att fungera samt att tillhandahålla hjälp och praktiskt stöd till organisatörer av medborgarinitiativ. Parlamentet anser i detta avseende att dess bidrag till kommissionens underrättelseskyldighet bör klargöras.
47. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att bättre engagera sig i de giltiga medborgarinitiativen och åtgärda bristen på uppföljning av lagstiftningen för att uppnå målet att stärka unionens demokratiska legitimitet genom att öka medborgarnas deltagande i dess demokratiska och politiska liv. Parlamentet anser därför att

- kommissionen bör visa prov på äkta hänsyn och engagemang när det gäller att leva upp till medborgarnas förväntningar i samband med giltiga medborgarinitiativ.
48. Europaparlamentet påminner om att endast ett fåtal framgångsrika medborgarinitiativ har följts upp på lämpligt sätt av kommissionen.
49. Europaparlamentet anser att det är väsentligt för den europeiska demokratin att medborgarna kan bidra till utövandet av unionens lagstiftningsbefogenheter och delta direkt i framläggandet av lagstiftningsförslag. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att göra en grundlig bedömning av förslagen i varje giltigt medborgarinitiativ och att till fullo uppfylla sin rättsliga skyldighet att på ett tydligt, begripligt och detaljerat sätt ange skälen för att vidta eller inte vidta åtgärder. Parlamentet påminner om sin skyldighet att bedöma varje giltigt medborgarinitiativ och de åtgärder som kommissionen har vidtagit i enlighet med artikel 16 i förordning (EU) 2019/788 och artikel 222.9 i parlamentets arbetsordning, särskilt när kommissionen underlåter att lägga fram några sådana förslag eller underlåter att genomföra dem.
50. Europaparlamentet begär att dess roll stärks ytterligare och att dess förbindelser med det civila samhällets organisationer stärks när det gäller specifika giltiga medborgarinitiativ och kommissionens genomförande av dessa. I de specifika fall där kommissionen inte offentliggör sina avsikter inom den angivna tidsfristen i enlighet med artikel 15 i förordning (EU) 2019/788, eller anger i ett meddelande att den inte avser att vidta åtgärder avseende ett medborgarinitiativ som uppfyller förfarandekraven, nämligen att initiativet respekterar EU:s primärrätt och inte strider mot unionens värden enligt artikel 2 i EU-fördraget och de rättigheter som fastställs i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna, skulle parlamentet kunna besluta att följa upp medborgarinitiativet med ett betänkande som avser lagstiftningsinitiativ (INL) i enlighet med artikel 222 i arbetsordningen. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen att åta sig att lägga fram ett lagstiftningsförslag efter det att parlamentet antagit ett sådant INL-betänkande. Parlamentet anser att kommissionen, om ett sådant fall inträffar, bör göra en grundlig omvärdering av sitt ursprungliga svar och därmed respektera parlamentets INL-betänkande. Parlamentet begär att förordning (EU) 2019/788 ändras, så att kommissionen uppmanas att lägga fram ett förslag till rättsakt, förutsatt att det medborgarinitiativet uppfyller de relevanta kraven.
51. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att klart och tydligt informera medborgarna om befogenhetsfördelningen mellan unionen och medlemsstaterna, i syfte att säkerställa att medborgarinitiativen avser frågor och förhållanden som faller inom EU:s behörighet att lägga fram lagstiftningsförslag. Kommissionen uppmanas också att ge organisatörerna praktisk rådgivning i rätt tid om utarbetandet av medborgarinitiativ och att på lämpligt sätt utnyttja möjligheten att delvis registrera ett medborgarinitiativ. Parlamentet betonar att de senaste medborgarinitiativen innehåller krav på att EU ska agera mer och snabbare, särskilt när det gäller miljöskydd, hälsa, djurs välbefinnande samt medborgerliga och politiska rättigheter, såsom initiativen Minority SafePack och End the Cage Age som fått mycket starkt stöd. Parlamentet upprepar därför behovet av att tillämpa en så bred tolkning som möjligt av kommissionens befogenheter att lägga fram ett förslag till rättsakt.
52. Europaparlamentet lovordar kommissionen för att under 2020 ha hållit

informationsseminarier och anordnat en vecka för det europeiska medborgarinitiativet, där företrädare för institutioner, medlemmar av det civila samhället och organisatörer av tidigare och pågående initiativ fördes samman, i syfte att reflektera över hur detta instrument kan förbättras. Parlamentet anser dock att medborgarinitiativet fortfarande är föga känt. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att öka synligheten i media för detta deltagandeverktyg, i enlighet med artikel 18 i förordning (EU) 2019/788.

53. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att fullt ut bedöma de tillfälliga åtgärderna i förordning (EU) 2020/1042, särskilt när det gäller förlängningen av insamlingsperioderna och dess inverkan på organisatörernas förmåga att mobilisera stöd för sina medborgarinitiativ, i syfte att bland annat bilda underlag för översynen av förordning (EU) 2019/788. Om denna bedömning ger positiva resultat skulle det kunna övervägas att förlänga dessa tillfälliga åtgärder under en längre period.
54. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att förbättra det verktyg som medborgarinitiativet utgör för att göra medborgarnas medverkan mer tillgänglig, med tanke på det låga antal medborgarinitiativ som varit framgångsrika när det gäller att leda till att initiativ tas till rättsakter. Parlamentet framhåller i detta avseende de åtgärder som anges i förordning (EU) 2019/788 för att förbättra det sätt på vilket unionsmedborgarna kan utöva sin rätt att stödja ett medborgarinitiativ, och efterlyser en utvärdering av genomförandet av dessa åtgärder. Parlamentet uppmanar kommissionen att göra en grundlig bedömning av utövandet av denna rättighet i sin nästa rapport om unionsmedborgarskapet och att beskriva lagstiftningsåtgärder och andra åtgärder som skulle kunna införas för att ytterligare förbättra utövandet av denna rättighet.
55. Europaparlamentet anser att det sätt på vilket kommissionens officiella svar på framgångsrika medborgarinitiativ formuleras i hög grad kan påverka hur instrumentet utvärderas av medborgarna och att det krävs större ansträngningar och en mer varsam granskning av varje framgångsrikt initiativ för att se till att kommissionen på adekvat sätt beaktar medborgarnas förslag.
56. Europaparlamentet betonar behovet av permanenta deltagandemekanismer som gör det möjligt för medborgarna att delta i EU:s beslutsfattande.
57. Europaparlamentet betonar behovet av att inrätta en ordentlig uppföljningsmekanism för misslyckade europeiska medborgarinitiativ för att på ett seriöst och effektivt sätt bedöma medborgarnas synpunkter, även genom att hänvisa medborgarna till utskottet för framställningar, eftersom bristen på resultat skulle kunna leda till att medborgarna tappar sitt engagemang. Parlamentet understryker att utskottet för framställningar måste inta en förstärkt roll under hela utfrågningsprocesserna. Parlamentet uppmanar kommissionen att i god tid samarbeta med parlamentet efter det att ett europeiskt medborgarinitiativ har bedömts vara giltigt, så att parlamentet fullt ut kan utnyttja tremånadersperioden för att anordna utfrågningar i de relevanta utskotten och förbereda plenardebatter och resolutioner om giltiga medborgarinitiativ. Parlamentet insisterar på att det grundläggande målet med den längre tidsfrist enligt förordning (EU) 2019/788 inom vilken kommissionen bör reagera på giltiga medborgarinitiativ är att göra det möjligt för kommissionen att fullt ut beakta de åsikter och ståndpunkter om europeiska medborgarinitiativ som uttrycks under utredningsfasen och att vederbörligen beakta de olika möjliga alternativen för förslagen till rättsakter.

58. Europaparlamentet välkomnar kommissionens åtagande att förbättra och förstärka forumet för det europeiska medborgarinitiativet, som också är en rättslig skyldighet enligt förordning (EU) 2019/788. Parlamentet vidhåller att forumet bör ge organisatörerna praktisk vägledning och rättsligt stöd och fungera som ett kapacitetsuppbyggnadsverktyg för att lansera, stödja och upprätthålla medborgarinitiativ i insamlingsfasen och främja medborgarinitiativet som ett verktyg för att göra medborgarna delaktiga i unionens demokratiska liv.
59. Europaparlamentet uppmanar konferensen om Europas framtid att ge unionsmedborgarna en direkt röst för att diskutera effektiviteten i genomförandet av medborgarinitiativet och dess nuvarande rättsliga ram och att främja medborgarinitiativet som ett användbart verktyg för att göra det möjligt för medborgarna att delta i genomförandet av unionens offentliga politik.
60. Europaparlamentet betonar att konferensen om Europas framtid erbjuder ett tillfälle att bättre förstå behovet av att delta i EU:s program, och att den följaktligen ger möjlighet att tänka efter hur förfarandet för medborgarnas deltagande kan förbättras och tillämpas. Parlamentet insisterar på att konferensen måste ge ny kraft åt den europeiska diskussionen om förstärkning av demokratin, särskilt medborgarinitiativen. Parlamentet uppmanar kommissionen att uppmuntra de medborgare som under konferensen om Europas framtid lägger fram förslag som inte tas med i kommissionens förslag att utnyttja alla tillgängliga instrument, däribland medborgarinitiativen.

Slutsatser

61. Europaparlamentet understryker den roll som dessa tre instrument för deltagande har, nämligen att underlätta och uppmuntra engagemanget hos EU:s medborgare och invånare, och därmed uppnå en konkret direkt påverkan på EU:s politiska agenda. Parlamentet uppmanar till inrättande och främjande i stor skala av en enda gemensam och tillgänglig interinstitutionell webbplats (och en app som bör vara lätt att använda) för EU-medborgare, med information om alla rättigheter och demokratiska instrument som gör det möjligt för medborgarna att delta direkt i och påverka beslutsfattandet på EU-nivå. Parlamentet anser att en sådan gemensam plattform inte bara skulle göra medborgarna mer medvetna om sina rättigheter, utan även främja komplementariteten mellan de olika instrumenten.
62. Europaparlamentet betonar att regelbunden insamling av information om ämnen som är av intresse för medborgarna och frågor som återkommande tas upp i framställningar, Europeiska ombudsmannens undersökningar och medborgarinitiativ skulle bidra till att snabbare hitta lösningar, samtidigt som samstämdheten i EU:s politik för medborgarna säkerställs.
63. Europaparlamentet anser det mycket viktigt att analysera de kommunikationsproblem mellan EU-institutionerna och medborgarna som leder till att mekanismerna för medborgardeltagande underutnyttjas av européerna. Parlamentet efterfrågar nödvändiga resurser för att sprida information om dessa verktygs existens och funktion till allmänheten.
64. Europaparlamentet efterfrågar att medvetenheten hos allmänheten om dessa tre instrument för deltagande höjs, särskilt bland ungdomar, så att de kan bli effektiva och

användbara verktyg för demokratiskt deltagande. Parlamentet betonar att alla EU-institutioner bör maximera sina kommunikationsinsatser på lokal, regional och nationell nivå för att se till att så många medborgare som möjligt känner till och uppmantras att delta och engageras i de tre instrumenten, närmare bestämt medborgarinitiativet, klagomål till Europeiska ombudsmannen och rätten att göra framställningar. Parlamentet betonar vikten av att ge medborgarna stöd, både på europeisk och lokal nivå, genom Europa direkt-kontor och Europahus⁵, när det gäller att lämna in framställningar, medborgarinitiativ och klagomål till Europeiska ombudsmannen.

65. Europaparlamentet understryker den avgörande utbildningsroll som akademiska aktörer måste spela när det gäller att tillhandahålla europeisk medborgarutbildning. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att undervisa elever i grund- och gymnasieskolor och universitet om EU:s tre deltagandeinstrument så att de blir medvetna om EU:s beslutsprocess och om hur de kan delta aktivt. Parlamentet uppmanar kommissionen att stärka Erasmus+-programmets mål för ungdomars aktiva deltagande i det demokratiska livet, särskilt genom lärande för att utveckla medborgerliga färdigheter och förståelse för EU:s politik. Parlamentet påminner om att ungdomars samhällsengagemang är grundläggande för alla demokratiers framtid.
66. Europaparlamentet understryker vikten av att ge personer med funktionsnedsättning full tillgång till alla de olika instrument som EU tillhandahåller medborgarna, särskilt genom systematisk tolkning och översättning till teckenspråk och lättläst språk.
67. Europaparlamentet uppmanar EU-institutionerna att bemöta utmaningarna för utsatta grupper av människor som är underrepresenterade och oförmögna att ta itu med sina problem samt att involvera dem i beslutsfattandet.
68. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att inkludera de tre instrumenten för deltagande i genomförandet av ungdomsstrategin 2019–2027 ”Engagera, sammanföra och stärka ungdomar: EU:s nya ungdomsstrategi”, särskilt inom åtgärdsområdena ”Engagera” och ”Sammanföra”.
69. Europaparlamentet påminner om att EU:s flerspråkiga kommunikationspolitik och offentliggörandet av information och dokument på alla EU:s officiella språk är avgörande för kommunikationen med och engagemanget för medborgare från alla medlemsstater, som behöver stärkas. Parlamentet framhåller vikten av flerspråkig kommunikation i alla kommunikationskanaler, inklusive sociala medier, för att skapa bättre kontakt med medborgarna, med särskild hänsyn till de särskilda behov som personer med funktionsnedsättning har. Parlamentet välkomnar de riktlinjer som offentliggjorts av ombudsmannen med anvisningar för institutionerna om hur de kan utveckla sin språkpolicy på ett så medborgarvänligt sätt som möjligt.
70. Europaparlamentet insisterar på att parlamentet måste diskutera framställningsutskottets roll och storlek. Parlamentet påpekar att större hänsyn kan tas till medborgarnas krav endast om ett behörigt organ tar ansvar för uppföljningen. Parlamentet betonar att utskottet för framställningar för närvarande varken är tillräckligt stort eller har

⁵ « Maison de l'Europe » på franska, <https://www.maisons-europe.eu/>

tillräckliga befogenheter för att tillgodose medborgarnas krav på hjälp.

71. Europaparlamentet betonar att bristerna i EU:s system för framställningar behöver åtgärdas, med hänsyn tagen till de särskilda behoven för personer med funktionsnedsättning, för att säkerställa att det uppnår sin fulla demokratiska potential och kan påverka dagordningen. Parlamentet uppmanar EU-institutionerna att använda sina resurser för att göra detta verktyg mer attraktivt och främja medborgarnas deltagande i EU:s lagstiftning. Parlamentet betonar i detta sammanhang att mer EU-medel behöver avsättas för att främja deltagandemekanismerna.
 72. Europaparlamentet betonar medborgarnas behov av tillgång till tydliga riktlinjer när de ska välja lämpligaste deltagandeverktyg för att ge svar om deras farhågor, så att medborgarnas deltagande kan förbättras. Parlamentet anser att det är nödvändigt att förstå och undanröja de hinder som medborgarna, särskilt européer med funktionsnedsättning, möter när de ska utarbeta en framställning till parlamentet, ett klagomål till ombudsmannen och ett initiativ till kommissionen.
 73. Europaparlamentet understryker vidare att de medborgarinitiativ och de framställningar som har haft inverkan, antingen via massiv medietäckning eller behandling av kommissionen eller parlamentet, bör analyseras i syfte att identifiera lyckade strategier och bästa praxis som skulle kunna användas som verktyg för lärande i framtiden.
 74. Europaparlamentet betonar vikten av öppenhet i behandlingen av medborgarnas klagomål och initiativ. Parlamentet uppmanar kommissionen att vidta erforderliga åtgärder för att säkerställa fullständig öppenhet. Parlamentet uttrycker sitt stöd för Europeiska ombudsmannens insatser för att göra EU:s alla institutioner och organ mycket mer insynsvänliga och ansvarstagande för EU-medborgarna.
 75. Europaparlamentet anser bestämt att medborgarnas tillgång till EU-institutionernas handlingar utgör grunden för deltagandedemokrati. Parlamentet betonar i detta avseende behovet av de olika institutionernas öppenhet och ansvarsskyldighet gentemot medborgarna.
 76. Europaparlamentet betonar att debatten om EU:s framtid bör leda till en förbättring av instrumenten för medborgarnas deltagande, vilket kommer att göra det möjligt att åstadkomma en union som är mer demokratisk, transparent och öppen för medborgarna.
-
- ◦
77. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, Europeiska ombudsmannen, medlemsstaternas regeringar och parlament samt till medlemsstaternas ombudsmän eller liknande behöriga organ.

9.11.2021

YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR KONSTITUTIONELLA FRÅGOR

till utskottet för framställningar

om dialog med medborgarna: rätten att göra framställningar, rätten att vända sig till Europeiska ombudsmannen och det europeiska medborgarinitiativet (2020/2275(INI))

Föredragande av yttrande (*): Helmut Scholz

(*) Associerat utskott – artikel 57 i arbetsordningen

FÖRSLAG

Utskottet för konstitutionella frågor uppmanar utskottet för framställningar att som ansvarigt utskott infoga följande förslag i det förslag till resolution som antas:

Skäl H i förslaget till betänkande från utskottet för framställningar, som rör AFCO-utskottets exklusiva behörighet, bör ändras på följande sätt:

1. ***Demokratiska val till Europaparlamentet är det viktigaste nedifrån-och-upp-instrumentet för att medborgarna ska kunna delta i unionens demokratiska liv. Det europeiska medborgarinitiativet bidrar till unionens demokratiska funktion.***
Unionsmedborgarna har ***enligt artikel 11.4 i EU-fördraget*** rätt att vända sig direkt till kommissionen och uppmana den att ***inom ramen för sina befogenheter*** lägga fram ett förslag till en unionsrättsakt för att genomföra fördragen. ***Europeiska unionens domstol har i sin rättspraxis bekräftat att begreppet ”rättsakt för att genomföra fördragen” inte bör tolkas restriktivt och att en sådan rättsakt enligt artikel 288 i EUF-fördraget kan avse både lagstiftningsåtgärder och andra åtgärder. I samma anda bör inte heller kommissionens befogenheter att lägga fram en rättsakt tolkas restriktivt.***

Skäl J i förslaget till betänkande från utskottet för framställningar, som rör AFCO-utskottets exklusiva behörighet, bör ändras på följande sätt:

2. Kommissionen har räknat upp ett antal svårigheter i samband med genomförandet av förordning (EU) 2011/211, och ***den nya förordningen (EU) 2019/788 syftar till att i detalj ta itu med dessa svårigheter när det gäller effektiviteten hos det instrument som medborgarinitiativet utgör och till att förbättra medborgarinitiativets funktion.***
Genomförandet måste utvärderas effektivt och i god tid. Kommissionen bör under alla omständigheter lägga fram en formell rapport senast den 1 januari 2024 och därefter vart fjärde år.

Skäl K i förslaget till betänkande från utskottet för framställningar, som rör AFCO-utskottets exklusiva behörighet, bör ändras på följande sätt:

3. För att dessa mål ska uppnås ***och för att medborgarinitiativets fulla potential ska***

förverkligas bör förfarandena och villkoren för medborgarinitiativet säkerställa att initiativ **som är giltiga i enlighet med artikel 14.1 i förordning (EU) 788/2019** utreds på lämpligt sätt och får ett lämpligt svar från kommissionen. **Kommissionen är rättsligt skyldig att ange vilka åtgärder den avser att vidta i samband med ett giltigt medborgarinitiativ, och att på ett tydligt, begripligt och detaljerat sätt ange orsakerna till att den vidtar eller inte vidtar åtgärder.** Minst en miljon underskrifter från minst en fjärdedel av medlemsstaterna krävs för att medborgarinitiativet ska **vara giltigt och för att det ska** få läggas fram för kommissionen. **Förordning (EU) 2020/1042** har gjort **tidsfristerna för insamling, kontroll och granskning mer flexibla** på grund av den globala covid-19-pandemin **genom införandet av tillfälliga åtgärder. Tillämpningen av dessa åtgärder har utvidgats genom kommissionens genomförandeakter. Denna förordning är endast tillfällig till sin natur och tillämplig endast fram till slutet av 2022, vilket också är det datum då de enskilda system för insamling via internet som föreskrivs i artikel 11 i förordning (EU) 2019/788 ska ha fasats ut.**

Skäl L i förslaget till betänkande från utskottet för framställningar, som rör AFCO-utskottets exklusiva behörighet, bör ändras på följande sätt:

4. **Att anordna och stödja ett medborgarinitiativ** är en politisk rättighet för **unionsmedborgarna**, och det är också ett unikt instrument för att fastställa prioriteringar för en deltagandedemokrati i EU som gör det möjligt för medborgarna att medverka aktivt i projekt och förfaranden som berör dem. **Hittills har sex giltiga medborgarinitiativ fått svar från kommissionen, senast initiativen Minority SafePack och End the Cage Age. Dessa initiativ var de första medborgarinitiativ som diskuterades i parlamentet efter ikraftträdandet av den nya förordningen (EU) 2019/788 och i enlighet med den nyligen införda artikel 222.8 i parlamentets arbetsordning. De efterföljande resolutionerna antogs av parlamentet i december 2020 och juni 2021, med en överväldigande majoritet på 76 % respektive 82 % av de avgivna rösterna.**

Första meningen i punkt 22 i förslaget till betänkande från utskottet för framställningar, som rör AFCO-utskottets exklusiva behörighet, bör ändras på följande sätt:

5. Europaparlamentet uppmanar ombudsmannen att **se till att unionens intressen** inte äventyras av **administrativa missförhållanden inom EU:s institutioner, organ eller byråer, särskilt sådana som rör** korruption eller intressekonflikter, bland annat inom ramen för Next Generation EU.

Punkt 27 i förslaget till betänkande från utskottet för framställningar, som rör AFCO-utskottets exklusiva behörighet, bör ändras på följande sätt:

6. Europaparlamentet understryker att medborgarinitiativet är **ett unikt** instrument för **deltagandedemokrati i EU**. Parlamentet betonar att medborgarinitiativet utgör en utomordentlig möjlighet för **unionsmedborgarna** att identifiera och uttrycka sina önskemål och begära att EU **antar rättsakter**, och att denna möjlighet måste uppmuntras och stödjas med alla tillgängliga medel. **Parlamentet påminner här om kommissionens och medlemsstaternas skyldigheter enligt förordning (EU) 2019/788, särskilt att öka medvetenheten bland unionsmedborgarna om medborgarinitiativet, dess mål och sätt att fungera samt att tillhandahålla hjälp och praktiskt stöd till organisatörer av medborgarinitiativ. Parlamentet anser i detta avseende att dess bidrag till**

kommissionens underrättelseskyldighet bör klargöras.

Punkt 27a (ny) i förslaget till betänkande från utskottet för framställningar, som rör AFCO-utskottets exklusiva behörighet, bör införas:

- 7. Europaparlamentet beklagar att kommissionen inte har engagerat sig fullt ut i de giltiga europeiska medborgarinitiativen. Parlamentet anser att kommissionen i stället bör visa prov på äkta hänsyn och engagemang när det gäller att leva upp till medborgarnas förväntningar i samband med giltiga medborgarinitiativ.***

Punkt 28 i förslaget till betänkande från utskottet för framställningar, som rör AFCO-utskottets exklusiva behörighet, bör ändras på följande sätt:

- 8. Europaparlamentet anser att det är väsentligt att medborgarna kan bidra till utövandet av unionens befogenheter. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att göra en grundlig bedömning av förslagen i varje giltigt medborgarinitiativ och att till fullo uppfylla sin rättsliga skyldighet att på ett tydligt, begripligt och detaljerat sätt ange skälen för att vidta eller inte vidta åtgärder. Parlamentet påminner om sin skyldighet att bedöma varje giltigt medborgarinitiativ och de åtgärder som kommissionen har vidtagit i enlighet med artikel 16 i förordning (EU) 2019/788 och artikel 222.9 i parlamentets arbetsordning, särskilt när kommissionen underlåter att lägga fram några sådana förslag eller underlåter att genomföra dem.***

Punkt 28a (ny) i förslaget till betänkande från utskottet för framställningar, som rör AFCO-utskottets exklusiva behörighet, bör införas:

- 9. Europaparlamentet begär att dess roll stärks ytterligare och att dess förbindelser med det civila samhällets organisationer stärks när det gäller specifika giltiga medborgarinitiativ och kommissionens genomförande av dessa. I de specifika fall där kommissionen inte offentliggör sina avsikter inom den angivna tidsfristen i enlighet med artikel 15 i förordning (EU) 2019/788, eller anger i ett meddelande att den inte avser att vidta åtgärder avseende ett medborgarinitiativ som uppfyller förfarandekraven, nämligen att initiativet respekterar EU:s primärrätt och inte strider mot unionens värden enligt artikel 2 i EU-fördraget och de rättigheter som fastställs i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna, skulle parlamentet kunna besluta att följa upp medborgarinitiativet med ett betänkande som avser lagstiftningsinitiativ (INL) i enlighet med artikel 222 i arbetsordningen. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen att åta sig att lägga fram ett lagstiftningsförslag efter det att parlamentet antagit ett sådant INL-betänkande. Parlamentet anser att kommissionen i ett sådant fall bör göra en grundlig omvärdering av sitt ursprungliga svar och därmed respektera parlamentets INL-betänkande. Parlamentet begär att förordning (EU) 2019/788 ändras, så att kommissionen uppmanas att lägga fram ett förslag till rättsakt, förutsatt att det medborgarinitiativet uppfyller de relevanta kraven.***

Punkt 29 i förslaget till betänkande från utskottet för framställningar, som rör AFCO-utskottets exklusiva behörighet, bör ändras på följande sätt:

- 10. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att klart och tydligt informera medborgarna om befogenhetsfördelningen mellan unionen och medlemsstaterna, i syfte att säkerställa att medborgarinitiativen avser frågor och förhållanden som faller inom EU:s behörighet att lägga fram lagstiftningsförslag. Kommissionen uppmanas***

också att ge organisatörerna praktisk rådgivning i rätt tid om utarbetandet av medborgarinitiativ och att på lämpligt sätt utnyttja möjligheten att delvis registrera ett medborgarinitiativ. Parlamentet betonar att nyregistrerade och pågående medborgarinitiativ innehåller krav på att EU ska agera snabbare, särskilt när det gäller miljöskydd, hälsa, djurs välbefinnande samt medborgerliga och politiska rättigheter, inklusive minoriteters rättigheter. Parlamentet uppberor därför behovet av att göra en så bred tolkning som möjligt av kommissionens befogenheter att lägga fram lagstiftningsförslag.

Punkt 29a (ny) i förslaget till betänkande från utskottet för framställningar, som rör AFCO-utskottets exklusiva behörighet, bör införas:

11. *Europaparlamentet uppmanar kommissionen att fullt ut bedöma de tillfälliga åtgärderna i förordning (EU) 2020/1042, särskilt när det gäller förlängningen av insamlingsperioderna och dess inverkan på organisatörernas förmåga att mobilisera stöd för sina medborgarinitiativ, i syfte att bland annat bilda underlag för översynen av förordning (EU) 2019/788. Om denna bedömning ger positiva resultat skulle det kunna övervägas att förlänga dessa tillfälliga åtgärder under en längre period.*

Punkt 30 i förslaget till betänkande från utskottet för framställningar, som rör AFCO-utskottets exklusiva behörighet, bör ändras på följande sätt:

12. *Europaparlamentet uppmärksammar de åtgärder som enligt förordning (EU) 2019/788 kan införas för att förbättra det sätt på vilket unionsmedborgarna kan utöva sin rätt att stödja ett medborgarinitiativ, med tanke på det låga antal giltiga medborgarinitiativ som i slutändan har utmynnat i rättsakter. Parlamentet begär att genomförandet av dessa åtgärder ska utvärderas. Parlamentet uppmanar kommissionen att göra en grundlig bedömning av utövandet av denna rättighet i sin nästa rapport om unionsmedborgarskapet och att beskriva lagstiftningsåtgärder och andra åtgärder som skulle kunna införas för att ytterligare förbättra utövandet av denna rättighet.*

De tredje och fjärde meningarna i punkt 32 i förslaget till betänkande från utskottet för framställningar, som rör AFCO-utskottets exklusiva behörighet, bör ändras på följande sätt:

13. *Europaparlamentet betonar behovet av att inrätta en ordentlig uppföljningsmekanism för misslyckade europeiska medborgarinitiativ för att effektivt bedöma medborgarnas synpunkter, även genom att hänvisa medborgarna till utskottet för framställningar, eftersom bristen på resultat skulle kunna leda till att medborgarnas engagemang försvinner. Parlamentet understryker att utskottet för framställningar har en viktig roll att spela under hela utfrågningsprocesserna. Parlamentet uppmanar kommissionen att i god tid samarbeta med parlamentet efter det att ett europeiskt medborgarinitiativ har bedömts vara giltigt, så att parlamentet fullt ut kan utnyttja tremånadersperioden för anordnande av utfrågningar och förbereda plenardebatter och resolutioner om giltiga medborgarinitiativ. Parlamentet insisterar på att det grundläggande målet med den längre tidsfristen enligt förordning (EU) 2019/788 inom vilken kommissionen bör reagera på giltiga medborgarinitiativ är att göra det möjligt för kommissionen att fullt ut beakta de åsikter och ståndpunkter om europeiska medborgarinitiativ som uttrycks under utredningsfasen och att vederbörligen beakta de olika möjligheterna för förslagen till rättsakter.*

Punkt 33 i förslaget till betänkande från utskottet för framställningar, som rör AFCO-utskottets exklusiva behörighet, bör ändras på följande sätt:

14. Europaparlamentet välkomnar kommissionens ***åtagande*** att förbättra och förstärka forumet för det europeiska medborgarinitiativet, ***som också är en rättslig skyldighet enligt förordning (EU) 2019/788. Parlamentet vidhåller att forumet bör ge organisatorerna praktisk vägledning och rättsligt stöd och fungera som ett kapacitetsuppbyggnadsverktyg för att lansera, stödja och upprätthålla medborgarinitiativ i insamlingsfasen och främja medborgarinitiativet som ett verktyg för att göra medborgarna delaktiga i unionens demokratiska liv.***

Punkt 33a (ny) i förslaget till betänkande från utskottet för framställningar, som rör AFCO-utskottets exklusiva behörighet, bör införas:

15. ***Europaparlamentet uppmanar konferensen om Europas framtid att ge unionsmedborgarna en direkt röst för att diskutera effektiviteten i genomförandet av medborgarinitiativet och dess nuvarande rättsliga ram och att främja medborgarinitiativet som ett användbart verktyg för att göra det möjligt för medborgarna att delta i genomförandet av unionens offentliga politik.***

INFORMATION OM ANTAGANDET I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET

Antagande	9.11.2021
Slutomröstning: resultat	+: 20 -: 1 0: 2
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Gerolf Annemans, Damian Boeselager, Fabio Massimo Castaldo, Gwendoline Delbos-Corfield, Pascal Durand, Daniel Freund, Esteban González Pons, Giuliano Pisapia, Antonio Maria Rinaldi, Domènec Ruiz Devesa, Jacek Saryusz-Wolski, Helmut Scholz, Pedro Silva Pereira, Sven Simon, Antonio Tajani, Guy Verhofstadt, Loránt Vincze, Rainer Wieland
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Gunnar Beck, Angel Dzhambazki, Alin Mituța
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 209.7)	Stelios Kympouropoulos, Ljudmila Novak

SLUTOMRÖSTNING MED NAMNUPPROP I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET

20	+
ID	Gerolf Annemans, Antonio Maria Rinaldi
NI	Fabio Massimo Castaldo
PPE	Esteban González Pons, Stelios Kypourouopoulos, Ljudmila Novak, Sven Simon, Antonio Tajani, Loránt Vincze, Rainer Wieland
Renew	Pascal Durand, Alin Mituța, Guy Verhofstadt
S&D	Giuliano Pisapia, Domènec Ruiz Devesa, Pedro Silva Pereira
The Left	Helmut Scholz
Verts/ALE	Damian Boeselager, Gwendoline Delbos Corfield, Daniel Freund

1	-
ID	Gunnar Beck

2	0
ECR	Angel Dzhambazki, Jacek Saryusz Wolski

Teckenförklaring:

+ : Ja-röster

- : Nej-röster

0 : Nedlagda röster

INFORMATION OM ANTAGANDET I DET ANSVARIGA UTSKOTTET

Antagande	27.1.2022
Slutomröstning: resultat	+: 21 -: 1 0: 12
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Alex Agius Saliba, Andris Ameriks, Marc Angel, Margrete Auken, Alexander Bernhuber, Markus Buchheit, Ryszard Czarnecki, Tamás Deutsch, Francesca Donato, Eleonora Evi, Agnès Evren, Gheorghe Falcă, Emmanouil Fragkos, Malte Gallée, Gianna Gancia, Alexis Georgoulis, Peter Jahr, Radan Kanev, Stelios Kympouropoulos, Cristina Maestre Martín De Almagro, Dolors Montserrat, Ulrike Müller, Emil Radev, Sira Rego, Alfred Sant, Massimiliano Smeriglio, Yana Toom, Loránt Vincze, Michal Wiezik, Tatjana Ždanoka, Kosma Złotowski
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Demetris Papadakis, Ramona Strugariu, Marie-Pierre Vedrenne

SLUTOMRÖSTNING MED NAMNUPPROP I DET ANSVARIGA UTSKOTTET

21	+
ID	Markus Buchheit, Gianna Gancia
NI	Francesca Donato
Renew	Ulrike Müller, Ramona Strugariu, Yana Toom, Marie-Pierre Vedrenne, Michal Wiezik
S&D	Alex Agius Saliba, Andris Ameriks, Marc Angel, Cristina Maestre Martín De Almagro, Demetris Papadakis, Alfred Sant, Massimiliano Smeriglio
The Left	Alexis Georgoulis, Sira Rego
Verts/ALE	Margrete Auken, Eleonora Evi, Malte Gallée, Tatjana Ždanoka

1	-
NI	Tamás Deutsch

12	0
ECR	Ryszard Czarnecki, Emmanouil Fragkos, Kosma Zlotowski#
PEE	Alexander Bernhuber, Agnès Evren, Gheorghe Falcă, Peter Jahr, Radan Kanev, Stelios Kypouropoulos, Dolors Montserrat, Emil Radev, Loránt Vincze

Teckenförklaring:

+ : Ja-röster

- : Nej-röster

0 : Nedlagda röster